สรุปการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน
สำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) และแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่เกี่ยวข้อง
สำหรับ NPAEs ไม่ซับซ้อน

สภาวิชาชีพบัญชี มีการออกมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนดกลางและขนาดย่อม รวมถึงแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่เกี่ยวข้องต่างๆ สำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะที่ไม่มีโครงสร้างการจัดการที่มีความซับซ้อน โดยต้องการให้รายงานทางการเงินของกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะภายในประเทศไทย มีคุณภาพ เชื่อถือได้ เป็นไปในรูปแบบและทิศทางเดียวกัน รวมถึงสามารถเปรียบเทียบได้ในระดับสากล และเพื่อเพิ่มคุณภาพในการออกมาตรฐานฯ และเพื่อให้การบังคับใช้มาตรฐานฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงเป็นมาตรฐานฯ ที่มีความเป็นสากลมากยิ่งขึ้น โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการพิจารณาจากข้อมูลที่ได้รับจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนและรอบด้าน

กระบวนการจัดทำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (Due process) มีการดำเนินการเป็น 6 ขั้นตอน คือ

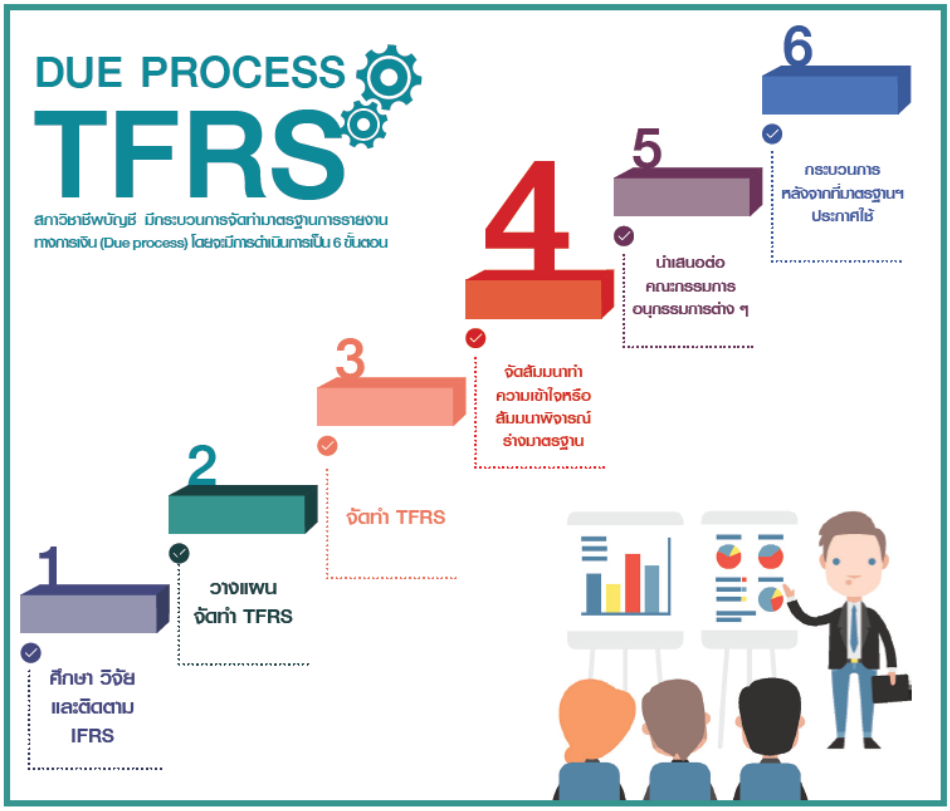

คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี ตระหนักถึงผลกระทบในเรื่องการจัดเตรียมข้อมูลและระบบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะในการนำมาตรฐานและแนวปฏิบัติทางการบัญชีฉบับนี้มาถือปฏิบัติในประเทศไทยครั้งแรกในปี 2561 ทั้งนี้ร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (ฉบับภาษาไทย) และแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่เกี่ยวข้องได้เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์สภาวิชาชีพบัญชี โดยดำเนินการจัดสัมมนาพิจารณ์รับฟังความคิดเห็นและผลกระทบจากการนำมาตรฐานไปถือปฏิบัติ

ครั้งที่ 1 หลักสูตรอบรมสัมมนา “ภาพรวมของมาตรฐาน TFRS for SMEs สำหรับ NPAEs ไม่ซับซ้อน” จัดขึ้นเมื่อวันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2560 เวลา 13.00– 16.00 น. ณ อาคารสภาวิชาชีพบัญชี มีจำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนา 124 คน เพื่อให้กิจการได้รับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องถึงความแตกต่างของ TFRS for SMEs รวมถึงได้เตรียมความพร้อมสำหรับการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติ โดยเฉพาะเรื่องของงบกระแสเงินสด และการคำนวณผลประโยชน์ของพนักงานอย่างง่าย และ

ครั้งที่ 2 การสัมมนาอบรมหลักสูตร “TFRS for SMEs (สำหรับ NPAEs ไม่ซับซ้อน) รุ่นที่ 1/60” จัดขึ้นวันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 เวลา 09.00– 16.30 น. ณ อาคารสภาวิชาชีพบัญชี มีจำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนา 151 คน

คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีได้จัดทำสรุปการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) และแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่เกี่ยวข้อง สำหรับ NPAEs ไม่ซับซ้อน

การรวบรวมแบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมความเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกาศใช้ร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) และแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่เกี่ยวข้อง สำหรับ NPAEs ไม่ซับซ้อน เพื่อให้กิจการได้รับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องถึงความแตกต่างของ TFRS for SMEs รวมถึงได้เตรียมความพร้อมสำหรับการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติ โดยเฉพาะเรื่องของงบกระแสเงินสด และการคำนวณผลประโยชน์ของพนักงานอย่างง่าย การสัมมนาอบรมเป็นการสัมมนาที่รวบรวมประเด็นสำคัญและประเด็นการเปลี่ยนแปลง ที่อาจได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้มาตรฐานและแนวปฏิบัติทางการบัญชีฉบับนี้

ข้อมูลความเห็นนี้รวบรวมจากแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้เข้าร่วมสัมมนาอบรม ที่ได้จัดขึ้นเมื่อวันพฤหัสบดีที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2560 เวลา 13.00 - 16.00 น. ซึ่งมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 114 ฉบับ จากจำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนาอบรมทั้งสิ้น 124 คน โดยแบ่งเป็นผู้ทำบัญชีและเจ้าหน้าที่แผนกบัญชี จำนวน 86 คน ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จำนวน 22 คน ผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำนว 21 คน เจ้าของบริษัท จำนวน 10 คน และอื่นๆ จำนวน 6 คน สรุปความคิดเห็นและประเด็นคำถามจากผู้เข้าร่วมสัมมนาอบรมได้ ดังนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) และแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่เกี่ยวข้อง สำหรับ NPAEs ไม่ซับซ้อน

1. ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ทราบว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) จะมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2561 เป็นต้นไป โดยผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่าทราบคิดเป็นร้อยละ 82.5 และไม่ทราบคิดเป็นร้อยละ 17.5
2. ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) ก่อนการสัมมนาในระดับน้อยถึงปานกลาง โดยคิดเป็นร้อยละ 77.2 แต่หลังการสัมมนาผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจเพิ่มเป็นระดับปานกลางถึงมาก โดยคิดเป็นร้อยละ 93.9 โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

ระดับความรู้ความเข้าใจ	ก่อนการสัมมนา (ร้อยละ)	หลังการสัมมนา (ร้อยละ)
น้อยมาก	18.4	2.6
น้อย	31.6	-
ปานกลาง	45.6	46.5
มาก	4.4	47.4
มากที่สุด	-	3.5

3. ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่มีความเข้าใจสำหรับความแตกต่างระหว่าง NPAEs ที่ซับซ้อน กับ NPAEsที่ไม่ซับซ้อน โดยเฉพาะเรื่องการปฏิบัติตาม TFRS for SMEs ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 56.1 โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

ระดับความเข้าใจสำหรับความแตกต่าง	หลังการสัมมนา (ร้อยละ)
น้อยมาก	7.0
น้อย	19.3
ปานกลาง	56.1
มาก	15.8
มากที่สุด	1.8

4. ผู้ตอบแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 89.5 เห็นด้วยกับวิธีปฏิบัติในช่วงการเปลี่ยนแปลงมาใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะใช้วิธีเปลี่ยนทันที หรือวิธีปรับกำไรสะสมต้นงวดของปีที่นำมาใช้ ทั้งนี้สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เห็นด้วยได้มีความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้
    1) ทำให้งบการเงินเกิดความสับสน แต่ดีตรงที่รายละเอียดการแสดงที่มาและข้อมูลมากขึ้น แต่เกิดความยุ่งยากในการจัดเก็บข้อมูลและต้องชี้แจงกรมสรรพากรในการตรวจ
    2) ทำให้เกิดความยุ่งยาก
    3) ควรมีระยะเวลาการปรับเปลี่ยน

5. ผู้ตอบแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 85.1 เห็นด้วยว่าการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) สำหรับ NPAEs ที่ไม่ซับซ้อน คือ การปฏิบัติตามหลักการรับรู้รายการและวัดมูลค่า (หลักการเดิม) ของมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (TFRS for NPAEs) เพิ่มเติมเพียงเรื่องงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (เฉพาะกรณีที่กิจการมีรายการที่เกี่ยวข้องกับกำไรเบ็ดเสร็จอื่น) งบกระแสเงินสด และการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมบางเรื่อง ทั้งนี้สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เห็นด้วยได้มีความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้
    1) การทำงบกระแสเงินสดเป็นการเพิ่มงานที่หลายกิจการไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากไม่มีความเข้าใจ อีกทั้งเป็นการเพิ่มภาระให้กับผู้จัดทำ รวมถึงความสามารถที่ SMEs จะสามารถทำเองได้ (ทั้งหมด 5 ความเห็น)
    2) มองไม่เห็นความจำเป็นในภาพรวมระดับสากล
    3) สมาชิกส่วนใหญ่ (นักบัญชี) รากหญ้า ยังไม่มีความเข้าใจมากพอ

6. ผู้ตอบแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 87.7 เห็นด้วยว่าการจัดทำงบกระแสเงินสดจะเป็นประโยชน์ต่อบริษัท และผู้ใช้งบการเงิน เช่น ธนาคาร เป็นต้น สำหรับการตัดสินใจลงทุนหรือการกู้ยืมเงิน รวมถึงการบริหารงานของผู้เป็นเจ้าของ ทั้งนี้สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เห็นด้วยได้มีความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้
    1) กิจการที่ไม่ได้ใช้สินเชื่อจากธนาคารไม่จำเป็นต้องทำ โดยน่าจะให้ทำเฉพาะบริษัทที่กู้เงินกับสถาบันการเงินเท่านั้น อีกทั้งต้นทุนและผลประโยชน์ที่ได้รับสำหรับบริษัทเล็กๆ อาจไม่คุ้ม ดังนั้นหากเป็นประโยชน์ต่อธนาคารก็ควรให้ธนาคารจัดทำเพื่อวิเคราะห์เองแต่ไม่ควรให้ SMEs จัดทำ (ทั้งหมด 5 ความเห็น)

7. ภายหลังการรับฟังการสัมมนา ผู้ตอบแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 83.3 คิดว่าความกังวลใจสำหรับการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) แบบ NPAEs ที่ไม่ซับซ้อน มาถือปฏิบัติลดลง ทั้งนี้สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เห็นด้วยได้มีความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้
    1) หากทางสภาวิชาชีพบัญชีจะนำมาตรฐานของทางต่างประเทศมาใช้ก็ควรนำมาใช้เหมือนกันให้หมด ไม่ควรเพิ่มเงื่อนไขเข้าไปเอง
    2) ยังไม่มั่นใจ เนื่องจากต้องเตรียมข้อมูลก่อนการใช้จริง ปี 2561
    3) วัตถุประสงค์ของมาตรฐานนั้นเพื่ออะไร เพื่อใคร ควรแยกให้ชัดเจน
    4) เรื่องของการจัดทำงบกระแสเงินสด

8. ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความเห็นคิดเป็นร้อยละ 50.9 ว่าต้องการให้สภาวิชาชีพบัญชีมีการจัดหลักสูตรอบรมโดยเฉพาะหรือจัดทำเป็นคู่มืออธิบายเพิ่มเติมสำหรับหลักการหรือเรื่องใน TFRS for SMEs ทั้งนี้เนื้อหาที่ต้องการให้จัดทำเพิ่มเติมประกอบด้วย
    1) งบกระแสเงินสด และคู่มือการใช้งานสำหรับ excel ที่จะให้ฟรี (ทั้งหมด 39 ความเห็น)
    2) มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) สำหรับ NPAEs ที่ซับซ้อน (ทั้งหมด 7 ความเห็น)
    3) เงินลงทุน และงบการเงินรวม (ทั้งหมด 6 ความเห็น)
    4) ผลประโยชน์ของพนักงาน (ทั้งหมด 6 ความเห็น)

5) งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ทั้งหมด 3 ความเห็น)
6) รูปแบบการใช้งาน คู่มืออธิบายต่างๆ ตัวอย่างวิธีทำและแบบฝึกหัดให้ชัดเจนของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ (ทั้งหมด 4 ความเห็น)
7) เครื่องมือทางการเงิน (ทั้งหมด 2 ความเห็น)
8) ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี (ทั้งหมด 2 ความเห็น)
9) ความแตกต่างระหว่าง NPAEs ซับซ้อน และ NPAEs ไม่ซับซ้อน (ทั้งหมด 2 ความเห็น)
10) การเปิดเผยรายการบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
11) โปรแกรมสิทธิพิเศษที่ให้แก่ลูกค้า
12) การวิเคราะห์งบการเงินและอัตราส่วนทางการเงิน
13) ต้นทุน

9. ข้อเสนอแนะ/ประเด็นคำถามอื่นๆ

<u>เกี่ยวกับใช้ TFRS for SMEs</u>

1) การนำมาตรฐานระหว่างประเทศมาใช้ขอให้พิจารณาบริบทของไทยด้วยว่าเหมาะสมหรือไม่
2) ควรจัดสัมมนา TFRS for SMEs ที่ซับซ้อนด้วย เพราะธุรกิจในปัจจุบันเป็นการลงทุนจากนักลงทุนต่างประเทศ ซึ่งโครงสร้างการถือหุ้นบังคับในสัดส่วน 49 ต่อ 51 จึงมีบริษัทไทยบางแห่งต้องถือหุ้นแทน (ทั้งหมด 3 ความเห็น)
3) TFRS for SMEs เห็นด้วยที่ควรจะนำมาใช้ สำหรับธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง แต่สำหรับ TFRS for NPAEs ควรเก็บไว้ให้ธุรกิจขนาดเล็กเพื่อเริ่มทำธุรกิจ โดยเพิ่มงบกระแสเงินสดด้วยก็จะดีมาก ทั้งนี้เมื่องบกระแสเงินสดเป็นเรื่องที่จำเป็น สภาควรจัดทำ software เพื่อให้ SMEs ได้นำมาใช้ ไม่ต้องมีรายการเกินความจำเป็น
4) คาดหวังว่าหัวข้อสัมมนานี้ TFRS for SMEs จะเปิดประโยชน์ต่อนักลงทุนต่างชาติ เข้ามาเชื่อมกับ SME ไทย แต่ยังรู้สึกกังวลกับจำนวนผู้สอบบัญชีที่อาจรับงานมากเกินไป (overload) ต่อบริษัทจดทะเบียนที่เพิ่มขึ้น ทำให้ SME บางรายหาผู้ตรวจสอบไม่ทัน ทำให้ผิดกฎหมายการยื่นงบการเงินในปีนั้นๆ
5) ธุรกิจที่จดทะเบียนภายใต้กิจการเพื่อสังคมควรอนุญาตให้เป็น TFRS for SMEs ที่ไม่ซับซ้อนหรือไม่ เพื่อให้กิจการสามารถอยู่ได้
6) โปรแกรมทำงบกระแสเงินสดที่สภาวิชาชีพบัญชีจัดทำควรให้ใช้ฟรี

การรวบรวมแบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมความเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกาศใช้ร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) และแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่เกี่ยวข้อง สำหรับ NPAEs ไม่ซับซ้อน เพื่อให้กิจการได้รับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องถึงความแตกต่างของ TFRS for SMEs รวมถึงได้เตรียมความพร้อมสำหรับการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติ โดยเฉพาะเรื่องของงบกระแสเงินสด และการคำนวณผลประโยชน์ของพนักงานอย่างง่าย การสัมมนาอบรมเป็นการสัมมนาที่รวบรวมประเด็นสำคัญและประเด็นการเปลี่ยนแปลง ที่อาจได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้มาตรฐานและแนวปฏิบัติทางการบัญชีฉบับนี้

ข้อมูลความเห็นนี้รวบรวมจากแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้เข้าร่วมสัมมนาอบรม ที่ได้จัดขึ้นเมื่อวันอาทิตย์ที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 เวลา 09.00 - 16.30 น. ซึ่งมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 137 ฉบับ จากจำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนาอบรมทั้งสิ้น 151 คน โดยแบ่งเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จำนวน 90 คน ผู้ทำบัญชีและเจ้าหน้าที่แผนกบัญชี จำนวน 59 คน ผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำนวน 11 คน เจ้าของบริษัท จำนวน 6 คน และอื่นๆ จำนวน 8 คน สรุปความคิดเห็นและประเด็นคำถามจากผู้เข้าร่วมสัมมนาอบรมได้ ดังนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) และแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่เกี่ยวข้อง สำหรับ NPAEs ไม่ซับซ้อน

1. ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ทราบว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) จะมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2561 เป็นต้นไป โดยผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่าทราบคิดเป็นร้อยละ 89.8 และไม่ทราบคิดเป็นร้อยละ 10.2

2. ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) ก่อนการสัมมนาในระดับน้อยถึงปานกลาง โดยคิดเป็นร้อยละ 86.8 แต่หลังการสัมมนาผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจเพิ่มเป็นระดับปานกลางถึงมาก โดยคิดเป็นร้อยละ 94.2 โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

ระดับความรู้ความเข้าใจ	ก่อนการสัมมนา (ร้อยละ)	หลังการสัมมนา (ร้อยละ)
น้อยมาก	11.7	-
น้อย	43.8	0.7
ปานกลาง	43.0	28.5
มาก	1.5	65.7
มากที่สุด	-	5.1

3. ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่มีความเข้าใจสำหรับความแตกต่างระหว่าง NPAEs ที่ซับซ้อน กับ NPAEsที่ไม่ซับซ้อน โดยเฉพาะเรื่องการปฏิบัติตาม TFRS for SMEs ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 53.2 โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

ระดับความเข้าใจสำหรับความแตกต่าง	หลังการสัมมนา (ร้อยละ)
น้อยมาก	1.5
น้อย	7.3
ปานกลาง	53.2
มาก	36.5
มากที่สุด	1.5

4. ผู้ตอบแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 92.7 เห็นด้วยกับวิธีปฏิบัติในช่วงการเปลี่ยนแปลงมาใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะใช้วิธีเปลี่ยนทันที หรือวิธีปรับกำไรสะสมต้นงวดของปีที่นำมาใช้ ทั้งนี้สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เห็นด้วยได้มีความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

1) การปรับปรุงกำไรสะสมต้นงวด อาจจะเปลี่ยนแปลงมูลค่าของกิจการที่แท้จริง
2) กรมสรรพากรไม่เข้าใจหลักบัญชี และสนใจแต่ด้านภาษี การกระทบกำไรสะสม จะส่งผลทำให้การคำนวณภาษีเกิดความยุ่งยากด้วย
3) เห็นควรให้ปรับในปีนั้นๆเลย ไม่ควรกระทบกับปีที่แล้ว

5. ผู้ตอบแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 90.5 เห็นด้วยว่าการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) สำหรับ NPAEs ที่ไม่ซับซ้อน คือ การปฏิบัติตามหลักการรับรู้รายการและวัดมูลค่า (หลักการเดิม) ของมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (TFRS for NPAEs) เพิ่มเติมเพียงเรื่องงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (เฉพาะกรณีที่กิจการมีรายการที่เกี่ยวข้องกับกำไรเบ็ดเสร็จอื่น) งบกระแสเงินสด และการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมบางเรื่อง ทั้งนี้สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เห็นด้วยได้มีความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

1) เรื่องของผลประโยชน์พนักงาน
2) ควรให้ปฏิบัติตาม TFRS for NPAEs ฉบับเดิมจริงๆ (ไม่ต้องทำงบกระแสเงินสด และรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ) เนื่องจากกระทบต้นทุนการจัดทำงบการเงิน ทั้งเวลาและทรัพยากร และเป็นการเพิ่มภาระ (ทั้งหมด 3 ความเห็น)
3) สับสนงบกระแสเงินสดเพราะเดิมใช้หลักประโยชน์ที่ได้รับเทียบกับต้นทุนที่เสียไป (cost & benefit) แต่ปัจจุบันต้องทำเพราะเราอิงจาก IFRS ซึ่งแปลมาเลยต้องทำ
4) ในเรื่องรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
5) เนื่องจากกิจการส่วนใหญ่เป็น SMEs

6. ผู้ตอบแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 78.8 เห็นด้วยว่าการจัดทำงบกระแสเงินสดจะเป็นประโยชน์ต่อบริษัท และผู้ใช้งบการเงิน เช่น ธนาคาร เป็นต้น สำหรับการตัดสินใจลงทุนหรือการกู้ยืมเงิน รวมถึงการบริหารงานของผู้เป็นเจ้าของ ทั้งนี้สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เห็นด้วยได้มีความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

1) เป็นภาระ งบกระแสเงินสดไม่สะท้อนกระแสเงินสดได้จริง เพราะเป็นการแสดงข้อมูลที่ผ่านมาแล้ว การบริหารเงินสดโดยใช้งบกระแสเงินสดควรใช้กับทุกวัน อีกทั้งประโยชน์ที่ผู้ใช้งบการเงินจะได้รับน้อยกว่าภาระที่บริษัทจะต้องจัดทำ (ทั้งหมด 7 ความเห็น)
2) ส่วนใหญ่ธนาคารต้องการใช้ CF projection มากกว่า
3) กิจการย่อมรู้สถานภาพของตนเองอยู่แล้ว โดยบริษัทจะมีการจัดทำงบกระแสเงินสดหรือรายงานภายในบริษัทเองอยู่แล้ว ซึ่งจะใช้รายงานนี้มากกว่างบการเงิน นอกจากนี้ในส่วนของผู้บริหารจะใช้งบกระแสเงินสดทางตรงที่จัดทำในกิจการเพื่อการบริหารอยู่แล้ว (ทั้งหมด 3 ความเห็น)
4) ปกติธุรกิจเจ้าของคนเดียว (ครอบครัว) เป็น NPAEs ที่ไม่ซับซ้อน ไม่สนใจงบกระแสเงินสด และไม่มีความจำเป็นที่ต้องทำ (ทั้งหมด 3 ความเห็น)
5) เป็นประโยชน์แต่ไม่ได้ใช้ประโยชน์มากนักสำหรับ SMEs ส่วนใหญ่
6) กิจการ NPAEs ที่ไม่ซับซ้อน ไม่มีผู้ลงทุน และหากกู้เงินจริง ธนาคารก็ช่วยทำงบกระแสเงินสดและรายละเอียดให้กิจการ รวมทั้งธนาคาร ผู้ให้กู้ สามารถขอข้อมูลเพิ่มเติมจากกิจการโดยตรงได้ ซึ่งอาจจะมีเนื้อหาที่ละเอียดกว่างบกระแสเงินสด (ทั้งหมด 2 ความเห็น)
7) ไม่อยากให้บังคับใช้ทุกกิจการ เพราะส่วนใหญ่ไม่ต้องพึ่งพาเงินกู้จากธนาคาร ดังนั้นหากกิจการใดต้องการกู้เงินธนาคารค่อยเป็นทางเลือกเพิ่มไปจะดีกว่า หรือควรทำเฉพาะซับซ้อน (ทั้งหมด 2 ความเห็น)

7. ภายหลังการรับฟังการสัมมนา ผู้ตอบแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 86.9 คิดว่าความกังวลใจสำหรับการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (TFRS for SMEs) แบบ NPAEs ที่ไม่ซับซ้อน มาถือปฏิบัติลดลง ทั้งนี้สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เห็นด้วยได้มีความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

1) ต้องประชาสัมพันธ์และมีการอบรมอย่างต่อเนื่อง (ทั้งหมด 3 ความเห็น)
2) รายละเอียดเยอะ ควรทำความเข้าใจกับผู้ปฏิบัติ
3) เรื่องของการจัดทำงบกระแสเงินสดและประมาณการผลประโยชน์ของพนักงาน
4) เพิ่มภาระการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี

8. ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความเห็นคิดเป็นร้อยละ 38.7 ว่าต้องการให้สภาวิชาชีพบัญชีมีการจัดหลักสูตรอบรมโดยเฉพาะหรือจัดทำเป็นคู่มืออธิบายเพิ่มเติมสำหรับหลักการหรือเรื่องใน TFRS for SMEs และร้อยละ 49.6 ให้ความเห็นว่าไม่มีความต้องการ ทั้งนี้เนื้อหาที่ต้องการให้จัดทำเพิ่มเติม ประกอบด้วย

1) งบกระแสเงินสด (ทั้งหมด 25 ความเห็น)
2) ผลประโยชน์ของพนักงาน (ทั้งหมด 9 ความเห็น)
3) คู่มืออธิบายของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ เพิ่มเติม เช่น ตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูล, case study, ตัวอย่างของหลายๆสถานการณ์ เป็นต้น (ทั้งหมด 9 ความเห็น)
4) สัญญาเช่า (ทั้งหมด 5 ความเห็น)
5) หลักสูตรสำหรับแนวปฏิบัติโดยเฉพาะ (ทั้งหมด 4 ความเห็น)
6) งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ทั้งหมด 4 ความเห็น)
7) ความแตกต่างระหว่าง NPAEs ซับซ้อน, NPAEs ไม่ซับซ้อน และ PAEs (ทั้งหมด 4 ความเห็น)
8) งบการเงินรวม รวมถึงการรวมธุรกิจและค่าความนิยม (ทั้งหมด 2 ความเห็น)
9) เครื่องมือทางการเงิน (ทั้งหมด 2 ความเห็น)
10) ประมาณการต่างๆ (ทั้งหมด 2 ความเห็น)
11) ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี (ทั้งหมด 1 ความเห็น)
12) TFRS for SMEs ในแต่ละบท
13) โปรแกรมสิทธิพิเศษที่ให้แก่ลูกค้า
14) การวิเคราะห์งบกระแสเงินสด
15) การด้อยค่าของสินทรัพย์
16) การตีราคาด้วยมูลค่ายุติธรรม
17) ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
18) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
19) TFRIC 4
20) การสอบบัญชีสำหรับ NPAEs ไม่ซับซ้อน
21) เรื่องที่มีคนถามเข้ามายังสภาเยอะๆ

9. ข้อเสนอแนะ/ประเด็นคำถามอื่นๆ

<u>เกี่ยวกับใช้ TFRS for SMEs</u>

1) ถ้าสภาวิชาชีพบัญชีจะออกคู่มือปฏิบัติที่จะใช้เป็นแนวทางในการทำงานในวารสารหรือคู่มือหนังสือที่มีคำอธิบายโดยละเอียดและชัดแจ้งน่าจะดีมาก (ทั้งหมด 2 ความเห็น)
2) เห็นด้วยในการจัดทำงบกระแสเงินสด แต่ปัญหาจะมาตกกับผู้สอบบัญชี เนื่องจากผู้ทำบัญชีของ NPAEs ส่วนใหญ่ทำไม่เป็น มักจะรอผู้สอบบัญชี อยากให้สภาฯ ผลักดันผู้ทำบัญชีในส่วนนี้ด้วย รวมถึงผลักดันผู้ทำบัญชีให้มีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐาน TFRS for SMEs และมาตรฐานฯ อื่นที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง
3) ผู้ทำบัญชีหลายคนไม่มีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง ซึ่งควรบังคับให้ผู้ทำบัญชีที่เกี่ยวข้องกับบริษัทดังกล่าวเข้าฝึกอบรมก่อนทำจริง

4) ต้องการให้เปิดหลักสูตรอบรมซ้ำเพราะเรื่องนี้เข้าใจยากพอสมควร
5) ให้ยกเลิกการจัดทำงบกระแสเงินสด
6) ผลประโยชน์พนักงาน ไม่ค่อยเห็นด้วยที่จะตั้งประมาณการสำหรับทุกกิจการเสมอไปเพราะ SMEs ที่เป็นธุรกิจให้บริการด้านวิชาชีพตั้งขึ้นมาเพื่อให้บริษัทรับรายได้แทนบุคคลและมีพนักงานไม่มาก อายุของบริษัทก็ไม่น่าเกินอายุเจ้าของ จะให้ตั้งประมาณการจนกระทั่ง พนักงานเกษียณก็จะนานเกินไป ประกอบกับกิจการเหล่านี้ยึดที่ตัวบุคคลเป็นหลัก ความเสี่ยงคือตัวเจ้าของ พนักงานเองก็น่าจะเข้าใจว่า เมื่อเจ้าของแก่ลงหรือเป็นอะไรไป พนักงานก็จะไม่มีความมั่นคงเหมือนกัน พนักงานเองที่จะเป็นคนลาออก ไม่น่าอยู่จนเกษียณ ปล.ยังไม่เข้าใจกฎหมายด้วยซ้ำว่าจะต้องจ่ายอะไรให้พนักงานเมื่อเกษียณ ตกลงต้องต้องประมาณการทุกกิจการเสมอไปหรือเปล่า
7) ควรเปิดอบรมเกี่ยวกับพนักงานที่มีผลประโยชน์ในกิจการและอื่นๆ เช่น กิจการเฉพาะ
8) กิจการ NPAEs ควรใช้ TFRS for NPAEs ที่ไม่ซับซ้อน (คงใช้เหมือนเดิม) ส่วน SMEs ให้ใช้ TFRS for SMEs

ทั้งนี้ความเห็นและข้อเสนอแนะจากการสัมมนาพิจารณ์ดังกล่าว คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชีจะนำไปพิจารณาในการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงินและนำไปพิจารณาดำเนินการจัดทำตัวอย่างเพื่อประกอบความเข้าใจต่อไป